

A. P. DE BONT

DIALEKT VAN KEMPENLAND

MEER IN HET BIJZONDER
D' OERSE TAOL

Met tekeningen van J. A. Louwers

DEEL II
VOCABULARIUM

ASSEN - MCMLVIII
VAN GORCUM & COMP. N.V. - G. A. HAK & DR. H. J. PRAKKE

PROEVEN VAN OERS DIALEKT

I. De parabel van de verloren Zoon

In deze proeve geven we in het Oers de gelijkenis van de verloren Zoon. Duidelijkheidshalve schrijven we de woorden in semi-fonetische spelling, los van elkaar maar met de klankwaarde die ze in syntactisch verband hebben. Voorop gaat het verhaal zoals dat in de statenbijbel (Lucas 15 : 11-32) is te vinden.

Evangelium Lucae (cap. 15 : 11-32)	Oers dialekt
11. (<i>En hij zeide:</i>) <i>Een zeker mensch had twee zonen.</i>	11. <i>dər war iz ənə mins mɛ tweɛ zɔin.</i>
12. <i>En de jongste van hen zeide tot den vader: Vader, geef mij het deel des goeds dat mij toekomt. En hij deelde hun het goed.</i>	12. <i>ən də jonkstə, die mār slaecht oppies, zei teigə vājərs: vājər, gēef mə moejərs part. ən dən aauwən dāldə mɛ zən kendər af.</i>
13. <i>En niet vele dagen daarna, de jongste zoon alles bijeenvergaderd hebbende, is weggereisd in een vergelegen land, en heeft aldaar zijn goed doorgebracht, levende overdadiglijk.</i>	13. <i>elləng daooch tərno trok-ie-j-ər öt mɛ bet ən bult nō ə vrēemt lant weet əwech, ən dən hēelə kleud draeidə-n-ie-j-ər dēur.</i>
14. <i>En als hij het alles verteed had, werd daar een groote hongersnood in dat land, en hij begon gebrek te lijden;</i>	14. <i>toen-ie-j-ət chələek fərtjoeliebrast hai kwaomp ər ənə schrikkələg duujərən teed in dā lant ən war aermoei troef, dā sprekt.</i>
15. <i>en hij ging henen en voegde zich bij een van de burgers van dat land, en die zond hem op zijn land om de zwijnen te weiden;</i>	15. <i>toen gonk-ie zən aegən a's knaecht fərhuujərən be 'nə(n) rekən boer wōor-ie də vaerəkəs mōs huujə.</i>
16. <i>en hij begeerde zijnen buik te vullen met den draf dien de zwijnen aten, en niemand gaf hem dien.</i>	16. <i>ən-ie zōo mardies chaer mɛ də vaerəkəs mei gafreitən hebba, zēu blikta-n-ie vən dən hongər – mār nieməs staok əm wə toew.</i>
17. <i>En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide hij: Hoevele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger.</i>	17. <i>toen gonk-ie mɛ zən aegə(n) roo't haauwə ən-ie zei: thous hebba z'etə mɛ dən heup ən ik wor hiejər zēu maogər a'z ən haut.</i>
18. <i>Ik zal opstaan en tot mijnen vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u,</i>	18. <i>wə 'g doe^wn zal, 'k chōoi nōo hous ən ək sal zeggə: va'dər, 'k her lēulək neffa gəpuitərt.</i>
19. <i>en ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden: maak mij als eenen van uwe huurlingen.</i>	19. <i>'g ben nie wärt um nog a's soun angəkeikən tə worrə, mār huujər mə mār in a's knaecht.</i>
20. <i>En opstaande, ging hij naar zijnen vader. En als hij nog verre van hem was, zag hem zijn vader, en werd met innerlijke ontferming bewogen; en toeloopende, viel hij hem om zijnen hals en kuste hem.</i>	20. <i>hij dei dan op houz a'n ən toen-əm dən aauwə va veerrəz al zaog ankwommə, trok ət əm a'n zənə niejər; hij vlōog op əm af ən gaov əm ə pafkə.</i>
21. <i>En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden.</i>	21. <i>toen zei die jongstə zoun: Va'dər, 'k heb ōuw ən də lie^vənheer lēulək fərgramt, 'g ben nie mēer wärt um nog əwə zoun tə haetə.</i>
22. <i>Maar de vader zeide tot zijne dienst-knechten: Brengt hier vóór het beste klee en doet het hem aan, en geeft eenen ring aan zijne hand en schoenen aan de voeten,</i>	22. <i>mār dən aauwə wōo 'r niks af hēurə; hāalt sə ne.j dingə mār is tən blakkə, zei tɔ zən knaechs, ən doe^wgət əm a'n, stekt ənə ring a'n zənə vingər ən doe zən schoe^wn a'n.</i>

23. *en brengt het gemeste kalf en slacht het, en laat ons eten en vroolijk zijn;*
24. *want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden, en hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vroolijk te zijn.*
25. *En zijn oudste zoon was in het veld, en als hij kwam en het huis genaakte, hoorde hij het gezang en het gerei;*
26. *en tot zich geroepen hebbende een van de knechten, vraagde wat dat mocht zijn.*
27. *En deze zeide tot hem: Uw broeder is gekomen, en uw vader heeft het gemeste kalf geslacht omdat hij hem gezond wederontvangen heeft.*
28. *Maar hij werd toornig en wilde niet ingaan. Zoo ging dan zijn vader uit, en bad hem.*
29. *Doch hij antwoordende zeide tot den vader: Zie, ik dien u nu zoovele jaren en heb nooit uw gebod overtreden, en gij hebt mij nooit een bokken gegeven, opdat ik met mijne vrienden mocht vroolijk zijn;*
30. *maar als deze uw zoon gekomen is, die uw goed met hoeren doorgebracht heeft, zoo hebt gij hem het gemeste kalf geslacht.*
31. *En hij zeide tot hem: Kind, gij zijt altijd bij mij, en al het mijne is uwe;*
32. *men behoorde dan vroolijk en blijde te zijn; want deze uw broeder was dood en is weder levend geworden, en hij was verloren en is gevonden.*
23. *vat tə möttən op stal dā w' əm hōtə, wə zullə göön fēestən ən pləziejər maokə.*
24. *want mənə jongə war deut mār is nōw wēer levəndəch chəworrə, wə warrən əm kweet mār nōw is-ie wēer tən ōlpər gə-kommə. ən zə bəgossə pləziejər tə maokə.*
25. *dən autstə zoun die war in d' ākkər ən toen-ie vərūm kwaom(p) ən nog elləng trei van 't hous war, hēurdə-n-ie zingən ən hēel die bəgānkənīs;*
26. *toen rie'p-ie een van də knaechs tie-tie vroech wə dā bədiejə moes.*
27. *ōw bruujər is tous chəkommə, ən nōw hēe ōlliejə vā'dər də kuuzən də hōt af lotən doe^wn umdāt-ie zənə zoun gezont ən wel vərūmhēe.*
28. *toen scheut-ie in zən kram ən-ie wōo nie in hous kommə.dən aauwən trooi bōitən ən biddə-n ən pārmateerdə-n um tog binnan tə kommə.*
29. *mār hij vərdomdə-n-ət; 'k heb al zēu langə jōorən hiejər gədient sei, ən noch nōoit niks chədōon wə nie docht, mār noch nie dāttən he 'k fan əw gəhat um iz ənə keer mē mən kammərotə pləziejər tə maokə;*
30. *mār nōw die schōonə van ons chə-kommən is, die hēel zə part in kooi hōs gəlotən hēe, nōw heddə sabiet ons kalləf lotə slachtə.*
31. *mār mənə jongə, zei dən aauwə, aalte bendə be mə ən alləs wə 'k hep iz ok fan ōuw;*
32. *ənə mins moez in də plag ble.j zen; ōw bruujər war deut ən nōw is-ie wēer levəndəch chəworrə, wə warrən-əm kweet mār nōw is-ie wēer tən raechtə.*